

Pracovní listy pro nadané žáky

Pro předmět Český jazyk, doporučeno pro 2 ročník ZŠ

PaedDr. Iveta Bassyová

ZŠ Náměstí Curieových, Praha

Tato sada vznikla za podpory Sítě podpory nadání

K publikování připravil NIDV 2015

Metodický úvod

Pracovní listy jsou primárně určeny pro druhou třídu mimořádně nadaných žáků, hodiny českého jazyka. Lze je samozřejmě využít i v běžné třídě při diferencované výuce pro skupinu dětí s nadstandardními výkony k jejich samostatné nebo skupinové práci, každé skupině žáků lze vybrat vhodné úkoly.

Téma pracovních listů nás většinou provází výukou celý den, i v matematice. Na počátku s dětmi téma otevřu pomocí brainstormingu, dále vytvoříme na tabuli společnou myšlenkovou mapu, kterou během dne doplňujeme a na konci výuky zhodnotíme, co jsme se během vyučování dozvěděli nového.

Témata vychází ze zájmu žáků, mají obohacující charakter, rozšiřují jejich znalosti a poskytují podklad pro další práci s textem.

V textu zároveň žáci procvičují osvojená mluvnická pravidla, doplňují hlásky.

Dalším typem použitých úloh jsou písmena „vetřelci“ v textu. Při jejich zakroužkování žákům vyjde odpověď na otázku nebo chybějící slovo v textu.

Znalosti uplatňují v křížovkách, ve dvou případech využívám i další nápovědu z písmen pomocí malé násobilky a sčítání a odčítání v oboru do 100.

Závěrečný obrázek na sestavování je potřeba před nakopírování úlohy žákům rozstříhat na nepravidelné části. Obtížnost může každý zvolit sám podle schopností konkrétního žáka nebo skupiny. Obrázek je možné dále využít k vyprávění, vytvoření krátké zprávy nebo popisu.

Ve výuce nadaných dětí se mi pracovní listy osvědčily zejména v samostatné práci, ale ve skupinách mimořádně nadaných žáků v naší škole stále vládne týmový duch, vzájemné konzultace jsou možné, tudíž práce probíhá částečně i skupinově. Někdy volím realizaci

aktivit v stabilních pracovních skupinách – 3 žáci, kteří sedí v jednom „hnízdě“, protože se u nich snažím rozvíjet sociální a komunikativní kompetence – naslouchání druhým lidem, porozumění jejich sdělením a vhodná reakce na projevy, účinné zapojení do diskuze, obhajoba vlastního názoru a vhodná argumentace.

Pracovní listy mohou být také motivací k většímu projektu, sama jsem jeden z pracovních listů začlenila do čtvrtletního projektu Vesmír.

Další kompetence, které lze v pracovních listech rozvíjet jsou kompetence k učení, kdy žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Další kompetencí je kompetence k řešení problémů – žáci samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívají při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.

Paedr. Iveta Bassyová

Zdroje

Rytíři:

Text z knihy Rytíři – Fragment, knižní edice Blesk, ostatní zdroje v textu na konci pracovního listu.

Potopa:

<http://myty-legendy.blog.cz/1008/potopa>

Býčí zápasy:

Zdroje přímo v textu na konci pracovního listu.

Ostatní texty:

21. století Junior, obrázky zivazeme.cz, www.tyden.cz,
<http://technet.idnes.cz>

1) Doplň do textu i, í, y, ý.

V mořských hlubinách

Do hloubk- větš- než několik set metrů j-ž nepron-ká téměř žádné slunečn- světlo. V těchto temn-ch a nehostinn-ch mořsk-ch hlubinách žij- někteř- z těch nejpod-vnějších tvorů naš- planet-. Mnozí z n-ch jsou zuř-vými predátor- s ostr-mi zuby, obrovskou tlamou a neobvyklými loveck-mi strategiemi. Protože ž-jí ve velkých hloubkách, je těžké je pozorovat, a proto o jej-ch ž-votě víme jen málo.

2) Co znamená výraz

Predátor
Strategie

3) Zakroužkuj v textu písmena vetřelce a doplň chybějící slovo.

Hlubokomořské rbyby jsou přizpůsobené rozdílným hloubkám, ve kterých žijí, různě. Některé z nich mají speciální orgány, kterými vyznačují světlo. Tento jev se nazývá

4) Tajenka ti prozradí jméno živočicha z obrázku v dalším úkolu.

	K			N		synonymum topeniště
antonymum den						
					T	kamarád
část ruky	R					
					L	velocipéd
mléčný výrobek	S					
	N					dívčí jméno
antonymum světlo						
				B		den v týdnu

TAJENKA

5) Slož jednotlivé části obrázku a nalep je na zadní stranu pracovního listu 1.

1) Doplně do textu i, y a text si pozorně přečti, budeme s ním dále pracovat.

Potopa

K bohům se donesly zvěst-, že lidé jsou nepoct-ví, zabíjej- se, okrádaj- se, nejsou spravedliví. Tak Zeus sestoupil z nebes, aby se o tom všem přesvědč-l.

Opravdu tomu bylo tak, jak se povídalo. Ale ne, bylo to mnohem horš-... Diovi bylo lépe v pust-nách, kde nebyli žádn- lidé.

Jednou došel do města, kde vládl král Lykáón. Jakmile se to lidé dozvěděli, začali se modlit. Ale král se j-m jen vysmíval. Připravil si pro Dia test. Měl dva zajatce, jednoho z n-ch zabil a nechal uvař-t. Poté ho nechal podávat svému hostu. Ten však hned poznal, co se ukr-vá v pokrmu.

Okamž-tě poslal na palác blesk, který vše sežehnul.

Král se s bolestmi vyř-t-l z paláce a najednou c-t-l, jak se mu prodlužuje obličej a začíná mu růst srst. Stal se z něho vlk. Obcházal stáda a udržel si svou lačnost po krvi.

Zpět v oblac-ch Zeus svolal poradu. Řekl bohům, že nějak musí potrestat lid-. Místo ohně, kter- byl předpovězen jako zkáza jak pro Zemi tak pro nebe, použ-l vodu. Nechal zatopit celou Zemi.

2) V šesté větě najdi podstatná jména, vypiš je na řádek a vymysli k nim synonyma.

3) Král byl za své zlé skutky potrestán. Proměnil se ve vlka. Jaké jiné zvíře by vystihovalo jeho povahu? V jaké zvíře by se mohl proměnit člověk, který je mazaný a podvádí? Napadá tě ještě nějaké jiné přirovnání?

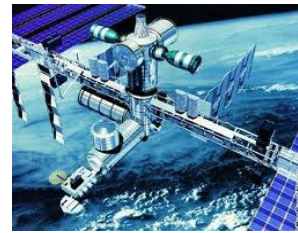
4) Zapiš příběh jako zprávu do novin, nezapomeň na otázky KDO? CO? KDE? KDY?

5) V příběhu vystupuje Zeus, postava řecké mytologie. Znáš i některé jiné bohy?

6) Doplň tajenku:

opuštěné místo
tekutina
šelma
hned
návštěvník
vězeň

Tajenka: _____

1) Doplně do textu í, í, y, ý.

Města na nebi

Lidé ž-jí vysoko nad naš-mi hlavami už v této chvíli - na palubě Mezinárodní kosmické stan-ce (ISS). Kosmonaut- a ostatn- předmět- na palubě téměř n-c neváž- a plánuj- se podrobné účink- takto slabého gravitačn-ho pole na lid-, rostlin-, kr-staly, kapalin- i oheň s c-lem pomoc- budouc-m koloniím ve vesmíru. Každodenn- ž-vot na ISS představuje neustále probíhající- pokus ve stavu bezt-že. Kosmonaut- musej- cvič-t, aby j-m nezesláblly kost- a svaly.

2) Co znamená výraz

Kolonie

Gravitační

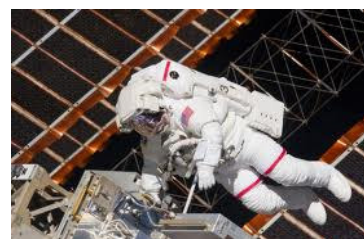

3) Zakroužkuj v textu písmena vetřelce a doplň chybějící slova.

Mezinárodní kosmická stanice obíhá kmolem Země, ale v biudoucnosti budou stanice schopné využívat slěuneční etnergii k dylouhým výpravám za.....

4) Vylušti tajenku a doplň citát jednoho ze zakladatelů kosmonautiky Konstantina Ciolkovského.

	N					antonymum starý
psovité šelma		L				
				M		
		T				antonymum tma
roční období						
		A				antonymum silný
hvězda	S		N			
						rodná planeta

TAJENKA: Země je kolébka lidstva, ale člověk nemůže navěky zůstat.....

5) Slož jednotlivé části obrázku a nalep je na zadní stranu pracovního listu 1.

1. Doplň chybějící písmena

Jsou tradiční pod-vanou, adrenalinovým zážitkem nebo trápením zvířat? Jejich původ je velmi star- , jak se ještě později v pracovn-m listu dozvíme. Novodobé býčí zápasy mají pevně stanovená pravidla (zhruba od 17. století). Prvn- část obstarávají jezdc- na koních, kteř- mají vrazit do býka pět ostr-ch kopí, unavit ho a uvolnit mu šíjové svaly. Již v první části se předvád- hlavní hrd-na zápasu: matador s červeným plášt-kem. Ve druhé části nastupuj- mlad-ci s barevn-mi h-lkami s ostrými hroty. I oni mají býka unavit nebo poran-t. Po jejich výstupu nastupuje do arén- znovu matador. Zač-ná závěrečná část býč-ch zápas-, kdy má dojít k zabití býka. Mezi hlavní rekvizity matadora patří kus rudé látk-na tyče (muleta) a meč.

2. Vysvětlí význam zvýrazněných slov a vymysli k nim synonyma.

3. Trocha historie. Přiřaď k sobě text a místo.

- Dochovaly se obrázky mladíků a dívek, jak skáčou přes hřbety býků.
- Zápasy s býky byly součástí gladiátorských zápasů, ukázkou mužské síly a odvahy.
- S býky zápasili šlechtici na koních, trénovali své bojové schopnosti.
- Cílem zápasu není zvíře zabít, ale spoutat. Bojuje se holýma rukama, žádné zbraně.

(Kréta, Indie, Řím, Španělsko)

4. Býčím zápasům se také říká

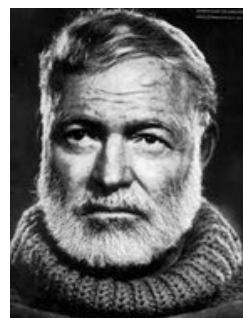
21 40 42 32 27 20

A= 5.4, I= 4.8, O= 8.5, D= 3.9, K=3.7, R= 7.6

5. Pokud správně vyškrtáš osmisměrku, vyjde ti příjmení světového spisovatele, který ve své knize o býčích zápasech psal...

Hrot, kouzlo, role, toreador, Kréta, býk, loto, zápas, rukavice, kopí, růže, kůň, zuby, Indie, turné.

T	K	H	Y	K	Ů	Ň	E
E	O	B	M	R	I	B	C
T	U	R	N	É	N	Ý	I
Z	Z	Ů	E	T	E	K	V
Á	L	Ž	L	A	I	Í	A
P	O	E	O	G	D	P	K
A	T	O	R	H	N	O	U
S	O	W	A	Y	I	K	R

6. Vystřihni a slož si obrázek.

Pracovní list č.4 - Býčí zápasy

Zdroje:

Text: 21. století Junior, 8/2012, strana 13

Obrázky:

- http://www.google.cz/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0CAYQjB0&url=http%3A%2F%2Fwebpublicapress.net%2F%3Fattachment_id%3D870&ei=-2VrVKi_KNPVapLQgrAG&bvm=bv.79908130.d.bGQ&psig=AFQjCNHkHNtB6roETr4HDCX_0D4QkW-Yxw&ust=1416410719497036
- http://www.google.cz/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0CAYQjB0&url=http%3A%2F%2Fwww.umich.edu%2F--eng217%2Fstudent_projects%2Fanderson%2Flegacy.htm&ei=ynJrVNaPOovwaLqbgpAJ&bvm=bv.79908130.d.bGQ&psig=AFQjCNFghYZLIHvjEsvpEEumorumwO2UQ&ust=1416412037728434
- <http://www.novinky.cz/koktej/138632-statny-byk-se-postavil-jedoucim-autu.html>

1. Doplň správně i, y do textu.

V Evropě i arabském a perském světě doposud stoj- mohutné kamenné hrady, i kd-ž z mnoh-ch zbyly jen zř-cen-n-. T-to rozlehlé pevnost- od středověku střežily horské průsmyk-, řek-, mořské břeh- i města. Připomínaj- nám mnoho stalet- utrpen-, válek a dobýván-, kd- rtíř- ve zbroj- vyjžděli do bitvy s nepřáteli.

2. Dokonči věty.

Bitva

Rytíři se řítíli do bitvy na obrovských válečných

.....

Jejich cílem bylo srazit nepřátelské kopím ze sedla a poté na ně meči a palcáty.

Pěšáci se snažili shodit rytíře ze koní píkami.

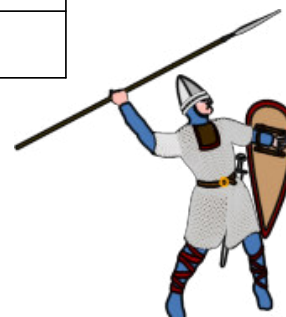
Od počátku 14. století byly používány dlouhé luky.

Z nich vypuštěné byly vražedné, dokázaly koně a děsily nepřátel.

3. Doplň do tabulky z prvního souvětí textu o rytířích slovní druhy.

podstatná jména	přídavná jména	slovesa

3. Na Karlově mostě v Praze stojí socha jednoho známého českého rytíře. Pokud neznáš jeho jméno, spočítej správně příklady a doplň písmena.

$$\overline{48} \quad \overline{31} \quad \overline{49} \quad \overline{62} \quad \overline{58} \quad \overline{18} \quad \overline{57} \quad \overline{39}$$

$B = 72 - 24$

$V = 39 - 21$

$U = 64 - 15$

$N = 49 + 13$

$R = 13 + 18$

$K = 55 - 16$

$C = 76 - 18$

$Í = 39 + 18$

4. Popiš obrázek, nezapomeň používat dostatek vhodných přídavných jmen.

Zdroje:

 <http://www.muzeumkarlovamostu.cz/cz/karluv-most/sochy-na-moste/bruncvik>

 https://www.google.cz/search?q=ryt%C3%AD%C5%99&biw=1366&bih=643&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=nTEdVcKrCoHraOihgJAM&ved=0CAYQ_AUoAQ#imgdii=_&imgcr=Gcya9yqBMWiZ0M%253A%3BQrKbtEvehw4U1M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.wpep.estranky.cz%252Fimg%252Fmid%252F51%252Frytir-na-koni-2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.wpep.estranky.cz%252Ffotoalbum%252Ftemplari%252Frytir-na-koni-2.html%3B321%3B460

 https://www.google.cz/search?q=ryt%C3%AD%C5%99&biw=1366&bih=643&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=nTEdVcKrCoHraOihgJAM&ved=0CAYQ_AUoAQ#tbn=isch&q=hrad&imgdii=_&imgcr=hZ5ZfEyX6PN7JM%253A%3B519Lon1GgTn-UM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F0%252F0%252FSklabinsk%2525C3%2525BD_hrad%252C_2002.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsk.wikipedia.org%252Fwiki%252FSklabinsk%2525C3%2525BD_hrad%3B5024%3B3408